Cuntas Leithreasa 2020

Vóta 38

Sláinte

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 38, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2020 ar thuarastail agus speansais Oifig an Aire Sláinte agus ar sheirbhísí áirithe eile a chuir an Oifig sin ar fáil, lena n-áirítear deontais d'Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus deontais ilghnéitheacha.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2020, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Tá farasbarr €51.76 milliún le géilleadh don Státchiste.

Is cuid den Chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Athruithe ar struchtúr an Vóta

Ullmhaíodh an cuntas de réir Mheastachán Athbhreithnithe 2020 don Roinn Sláinte. Rinneadh athstruchtúrú ar fho-mhírchinn áirithe FSS d'fhonn an nasc idir cur i láthair na meastachán agus plean seirbhíse náisiúnta FSS a fheabhsú, lena n-áirítear tuairisciú an chaiteachais a tabhaíodh de dheasca bhriseadh amach Covid-19 go luath in 2020.

Athraíodh fo-mhírcheann J FSS (lena n-áirítear forbairtí seirbhísí) go J.1 agus cuireadh fo-mhírcheann breise J.2 (FSS – gníomhartha Covid-19) leis an gcuntas. Baineann an caiteachas a ghearrtar ar an bhfo-mhírcheann sin le caiteachas ag réimsí seirbhíse FSS mar chuid de fhreagairt na heagraíochta do Covid-19, seachas na scéimeanna aisíocaíochta cúraim phríomhúil. Rinneadh Sceideal L.2 a leasú chun caiteachas a ghearrtar ar scéimeanna aisíocaíochta cúraim phríomhúil a bhaineann le Covid-19 a áireamh. Gearrtar caiteachas ar chúram cónaithe fadtéarmach arna thabhú ag FSS ar fho-mhírcheann L.3 anois, rud a gearradh roimhe seo ar fho-mhírcheann L.2.

Rinneadh fo-mhírcheann M.3 (áiseanna sláinte a thógáil, a threalmhú agus a fheistiú (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)) a chónascadh le fo-mhírcheann M.2, agus cuireadh fo-mhírcheann M.3 (seirbhísí faisnéise agus seirbhísí gaolmhara do ghníomhaireachtaí sláinte) in áit fho-mhírcheann M.4. Cruthaíodh fo-mhírcheann nua M.4 (gníomhartha caipitil Covid-19, lena n-áirítear TFC) sna meastacháin athbhreithnithe.

Ghlac an Roinn ciorclán 21 de 2020 de chuid na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus méadaíodh an tairseach le haghaidh sócmhainní caipitil go €10,000 in 2020.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gciorclán 22 de 2020, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú, seachas i gcás an mhéid seo a leanas.

Íocaíochtaí le FSS

Cuirtear cistí ar aghaidh chuig FSS maidir le seirbhísí a sholáthar ar bhonn deontais, de réir an mhaoinithe atá leagtha amach sa litir chinnidh bhliantúil a eisítear chuig FSS agus ina leagtar a leibhéil chaiteachais cheadaithe amach. Gearradh an tsuim iomlán a íocadh le FSS i gcoinne na bhfo-mhírcheann ábhartha. B'ionann an maoiniú deontais a íocadh le FSS in 2020 agus €20.475 billiún (2019: €17.15 billiún). Tugtar cuntas air sin ar fud 14 fho-mhírcheann — gach fo-mhírcheann ó I go M.4, seachas M.1 a bhaineann le caiteachas caipitil de chuid gníomhaireachtaí atá faoi choimirce na Roinne seachas FSS.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Comhlíontar an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oibleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead mar is ceart iad, agus go gcoisctear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Próiseas leanúnach atá sa chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

Is í an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte (Vóta 18) a chuireann feidhmeanna párolla agus acmhainní daonna ar fáil ar bhonn seirbhísí comhroinnte.

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte maidir le seirbhís chomhroinnte (e.g. acmhainní daonna) a sholáthar. Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialuithe cuí agus seirbhísí comhroinnte á soláthar don Roinn seo.

Is é seo an staid maidir leis an timpeallacht rialaithe airgeadais, an creat nósanna riaracháin, tuairisciú bainistíochta agus iniúchóireacht inmheánach.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina gcuimsítear na gnéithe seo a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais agus freagracht chomhfhreagrach ar leibhéal bainistíochta.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal ina sanntar freagracht maidir le bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla i bhfeidhm chun laigí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a thabhairt dom ó thaobh mo fhreagrachta as an gcóras um rialú inmheánach airgeadais a chomhlíonadh.
- Rinneadh nósanna imeachta a dhoiciméadú do gach príomhphróiseas gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Leanfaidh an Roinn den timpeallacht rialaithe ina bhfeidhmíonn sí a neartú in 2021.

Cibear-ionsaí

Fuair an Roinn tásca maidir le teagmhas slándála féideartha an 13 Bealtaine 2021. Rinneadh roinnt beart láithreach chun scóip aon ionsaithe a theorannú agus cuireadh an tIonad Náisiúnta Cibearshlándála (INC) ar an eolas láithreach.

An 14 Bealtaine, rinneadh ionsaí ar bhonneagar TFC na Roinne, ach d'éirigh leis na bearta a glacadh cheana a éifeachtacht a theorannú. Mar bheart réamhchúraim, dhún an Roinn a córais TFC chun sláine na gcóras agus na sonraí a chosaint, agus chun deis a sholáthar an anailís riachtanach a dhéanamh agus cosaint a dhéanamh ar aon ionsaí eile.

Cé gur thóg an téarnamh go leor ama agus iarrachta, rinneadh rochtain ar phríomhchórais TFC a athbhunú go hiomlán laistigh de thréimhse ghearr. Bhí saincheisteanna teoranta do rochtain a fháil ar chórais nideoige nó leagáide atá á réiteach faoi láthair. Chruthaigh an eachtra agus saincheisteanna rochtana ina dhiaidh sin riaráistí suntasacha i roinnt réimsí a bhfuil an Roinn ag obair chun iad a ghlanadh.

Tá bearta slándála feabhsaithe curtha i bhfeidhm laistigh de chórais TF na Roinne. Rinneadh athbhreithniú slándála iomlán ar bhonneagar na Roinne. Leanann an Roinn Sláinte ag idirchaidreamh go dlúth le INC, le hOifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais, lenár gcomhpháirtí slándála agus le comhghleacaithe ar fud na Seirbhíse Poiblí lena chinntiú go leantar an cleachtas is fearr mar a bhaineann sé le gach gné den chibearshlándáil.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe

- go bhfuil córas cuí buiséadaithe i bhfeidhm lena mbaineann buiséad bliantúil ar a ndéanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithniú ar bhonn rialta
- go mbíonn athbhreithnithe rialta ag an lucht ardbhainistíochta ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla, a léiríonn an fheidhmíocht airgeadais i gcomparáid leis an bhfeidhmíocht thuartha
- go n-oibrítear córas bainistíochta riosca laistigh den Roinn
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus na disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann.

Comhlíonadh soláthair

Cinntíonn an Roinn go bhfuil fócas cuí ann ar dhea-chleachtas i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun a chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha. In 2020, níor chloígh an Roinn leis na gnáthphróisis iomaíocha le haghaidh conarthaí a sholáthar i 26 chás dar luach iomlán €4.562 milliún.

- Agus í ina Treoir-Roinn sa fhreagairt do phaindéim Covid-19, bhí ardleibhéal neamhghnách caiteachais neamhiomaíoch i gceist in 2020. Dámhadh 16 chonradh arbh fhiú €3,152,119 san iomlán iad mar thoradh díreach ar cheanglais phráinneacha Covid-19.
- Bhain €1,180,792 le sé chonradh a soláthraíodh ó chonraitheoirí a raibh saineolas speisialaithe acu nó a soláthraíodh de dheasca práinne.
- Bhain €88,496 le conradh i ndáil le tacaíocht leanúnach bogearraí, i gcás nach mbainfeadh an Státchiste luach ar airgead amach de bharr na n-impleachtaí costais agus na n-amlínte a bheadh i gceist le pacáiste nua a fhorbairt.

Measadh nár chomhlíon trí chonradh arbh fhiú €140,171 san iomlán iad na treoirlínte soláthair ar an mbonn seo a leanas.

- Bhain €88,694 le seirbhísí móibíleacha agus teileafónaíochta a síneadh ní b'fhaide ar aghaidh ná dáta an chonartha bhunaidh. Bhíothas ag súil leis go dtabharfaí comhaontú nua mar thoradh ar thairiscint iomaíoch chun críche in 2019. Bhí an Roinn i dteagmháil leis an Oifig um Sholáthar Rialtais maidir leis an bpróiseas tairisceana sin. Ar an drochuair, cuireadh moill ar an gcomórtas tairisceana seo de bharr saincheisteanna a bhaineann leis an gcreat teicniúil arna sainaithint ag an Oifig um Sholáthar Rialtais. Tá an próiseas tairisceana tagtha chun críche anois agus tá an conradh nua dáfa. Cuireadh plean aistrithe comhaontaithe i gcrích leis an bhforthaigeoir rathúil agus cuireadh tús leis an tseirbhís nua le héifeacht ón 21 Meán Fómhair 2020.
- Bhain €26,049 le conradh faireacháin meán a cuireadh amach chun tairisceana roimhe sin ach a sháraigh an tairseach ábhartha. Is seirbhís riachtanach í seo chun an gá leanúnach le faireachán meán a éascú i ndáil le staid athraitheach cúrsaí sláinte poiblí, de réir mar a thuairiscítear í sna meáin náisiúnta agus idirnáisiúnta. Tá sé ar intinn ag an Roinn tabhairt faoi chleachtas soláthair chun aghaidh a thabhairt ar an ngá atá leis an tseirbhís seo amach anseo.
- Bhain €25,428 le seirbhísí dréachtaithe/socraíochta reachtaíochta. Thug an Roinn faoi chomórtas tairisceana in 2020 agus bunaíodh painéal tiomnaithe soláthraithe seirbhíse chun na seirbhísí sin a sholáthar d'aonaid na Roinne de réir mar is cuí.

Tá an Roinn tiomanta d'aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna an tsoláthair neamhchomhlíontaigh. Tá an Roinn i mbun a beartas agus a nósanna imeachta maidir le saincheisteanna soláthair a neartú agus tugtar tuairiscí chun dáta don fhoireann go léir chuige sin. I gcás gur cuí, baineann an Roinn leas as creataí atá ar fáil go lárnach. Is tosaíocht é feabhas a chur ar phróisis reatha bhainistíochta conartha agus tá siad á gur i bhfeidhm go hinmheánach i láthair na huaire. Leanann an Roinn ar aghaidh ag obair go dlúth leis an Oifig um Sholáthar Rialtais chun comhlíonadh a fheabhsú nuair a bhíonn sí ag tabhairt faoina gníomhaíochtaí soláthair.

Iniúchóireacht Inmheánach agus an Coiste Iniúchóireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánaí sa Roinn ina n-oibríonn pearsanra a bhfuil an oiliúint chuí orthu, a fheidhmíonn i gcomhréir le cairt fhaofa i scríbhinn. Cuireann anailís ar na rioscaí airgeadais ar a bhfuil an Roinn neamhchosanta bonn eolais faoina cuid oibre agus bíonn a pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, arna bhfaomhadh ag an Oifigeach Cuntasaíochta, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chuimsiú ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Déanaimse, agus an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca, athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí. Neartófar an fheidhm sin in 2021 chun léiriú a dhéanamh ar an timpeallacht atá ag éirí níos casta ina bhfeidhmíonn an Roinn. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomh leantach i leith thuarascálacha na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Roinn, rud a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta a bhfuiltear ag tabhairt fúthu chun dul i ngleic leo agus, a mhéid agus is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá fochoiste riosca i bhfeidhm agus tuairiscíonn sé don Bhord Bainistíochta. In 2020, i dtuarascáil sheachtrach ina ndearnadh athbhreithniú ar chreat bainistíochta riosca na Roinne, rinneadh moltaí maidir leis an gcreat a neartú laistigh den Roinn. Tá na moltaí sin á mbreithniú faoi láthair.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a shainaithníonn na príomhrioscaí atá roimh an Roinn agus táthar tar éis iad sin a shainaithint, a mheasúnú agus a rangú de réir a dtábhachta. Déanann an bord bainistíochta agus a fhochoiste riosca athbhreithniú agus nuashonrú ar an gclár.

Leagtar amach sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagracht as feidhmiú na rialuithe sin do bhaill shonracha den fhoireann.

Rialachas san earnáil sláinte

Lean an Roinn ag neartú a cur chuige maidir le rialachas a bhainistiú ar fud na hearnála sláinte in 2020, bunaithe ar an *gCód Cleachtais athbhreithnithe chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe go déanach in 2016. Déanann na haonaid ainmnithe laistigh den Roinn formhaoirseacht ar na comhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne, agus iad faoi stiúir Príomhoifigigh, le hionchur agus tacaíocht ó Aonad Rialachais na Roinne agus aonaid ábhartha eile.

Ar an gcéad dul síos, tá gach Bord, agus Cathaoirleach an Bhoird, freagrach as sainordú agus feidhmeanna na gcomhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne a chomhlíonadh.

Cinntear an caidreamh idir an Roinn agus na comhlachtaí atá faoina coimirce go príomha

- leis an reachtaíocht bhunúsach lenar bunaíodh an comhlacht, agus
- leis na ceanglais atá leagtha amach i *gCód Cleachtais* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Faoin *gCód Cleachtais* athbhreithnithe, bhí comhaontuithe formhaoirseachta agus comhaontuithe soláthar feidhmíochta i bhfeidhm le mórchuid na gcomhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne amhail Nollaig 2020, seachas FSS agus an Chomhairle Fiaclóireachta. Díríonn an cur chuige sin ar aschuir agus ar thorthaí agus tá táscairí feidhmíochta ann lena chinntiú go n-úsáidtear acmhainní ar bhealach éifeachtach agus éifeachtúil chun seirbhísí ar ardchaighdeán a sholáthar.

Ullmhaíonn FSS plean corparáideach a chlúdaíonn tréimhse trí bliana agus ceadaíonn an tAire Sláinte é. Ina theannta sin, leanann FSS le plean seirbhíse náisiúnta a ullmhú gach bliain ina leagtar amach cineál agus méid na seirbhísí atá beartaithe aige a sholáthar laistigh den mhaoiniú atá ar fáil. Ceadaíonn an tAire Sláinte an plean sin. Cuireann FSS tuarascálacha feidhmíochta isteach gach mí ar a laghad i rith na bliana, agus bíonn cruinnithe míosúla ann idir an dá eagraíocht.

Maidir leis na comhlachtaí eile atá faoi choimirce na Roinne, foráiltear le reachtaíocht, i bhformhór na gcásanna, do phlean corparáideach ilbhliantúil agus do phlean gnó bliantúil. De bharr na bpleananna sin, bítear in ann an straitéis chorparáideach fhoriomlán agus tosaíochtaí bliantúla a fhorbairt agus a chomhaontú faoi seach leis an Roinn.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as dul i mbun gníomh ceartaitheach agus don bhainistíocht agus don Bhord Bainistíochta, sa chás gurb iomchuí. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe siúd agus chun aon easnaimh a thugtar le fios a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais curtha ar an eolas ag an obair a dhéanann na hiniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus an bhainistíocht shinsearach laistigh den Roinn atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais. Rinneadh athbhreithniú seachtrach ar an bhfeidhm cuntas i ráithe a haon de 2021 agus cuirfear na moltaí a rinneadh ann i bhfeidhm.

Paindéim Covid-19

Ar an 22 Eanáir 2020, d'fhógair an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (EDS) go raibh fianaise ann go raibh an coróinvíreas úrnua, Covid-19, á tharchur ó dhuine go duine in Wuhan sa tSín. Ar an 30 Eanáir, dhearbhaigh an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (EDS) éigeandáil sláinte poiblí arb ábhar imní ar leibhéal idirnáisiúnta. Faoi mhí an Mhárta, ba léir go raibh géarghá ann le gníomhaíocht in Éirinn nár tháinig a leithéid riamh roimhe chun leathadh ionfhabhtuithe a chosc, chun líon mór daoine a choimeád as an ospidéal agus as aonaid dianchúraim agus chun rátaí suntasacha básmhaireachta a sheachaint.

Cé nach bhfacthas leithéid scála an dúshláin seo riamh roimhe sin, is féidir a rá freisin nach bhfacthas leithéid scála na freagartha arna dtreorú ag an Roinn ach oiread. Aithnítear go forleathan go mbíonn córas cúram sláinte na tíre seo faoi bhrú de ghnáth, agus mar sin, shocraigh an Roinn beart a dhéanamh go tapa chun leas a bhaint as na hacmhainní ar fad a bhí ar fáil chun déileáil leis an bpaindéim seo.

Chuaigh Covid-19 i bhfeidhm ar gach cuid den tsochaí, lena n-áirítear maoiniú agus buiséid a bhí comhaontaithe roimhe sin. Bhí maoiniú suntasach breise ag teastáil chun freagairt na Roinne don phaindéim a chur i ngníomh. Vótáladh maoiniú breise €1.997 billiún don Roinn i meastachán athbhreithnithe i mí an Mheithimh 2020. B'ionann é sin agus an caiteachas arna fhaomhadh ag an Rialtas maidir le bearta Covid-19 suas go dáta rite an mheastacháin athbhreithnithe.

Ba riachtanach an meastachán athbhreithnithe sin a rith i bhfianaise scála an chaiteachais agus na mbeart a rinneadh mar fhreagairt do Covid-19 agus thionchar foriomlán Covid-19 ar chúrsaí airgeadais an chórais sláinte. Chinntigh an meastachán athbhreithnithe sin comhlíonadh B1.2 de na *Nósanna Imeachta Airgeadais Poiblí* agus comhlíonadh fhorálacha an Achta Príomh-Chiste (Forálacha Buana), 1965, maidir leis an riail a bhaineann le ceithre chúigiú den chaiteachas. Leis seo, bhíothas in ann leanúint d'oibríochtaí Vóta 38, rud a chinntigh gur coinníodh seirbhís sláinte láidir agus athléimneach ar siúl sna laethanta sin nach raibh a leithéid ann riamh.

Níor cuireadh aon mhaoiniú breise ar fáil le haghaidh fo-mhírchinn nach fo-mhírchinn FSS iad mar chuid den mheastachán athbhreithnithe. Chun athruithe ar riachtanais chaiteachais inmheánacha na Roinne mar thoradh ar an bpaindéim a léiriú, áfach, rinneadh athbhreithniú ar leithdháiltí caiteachais mar chuid den mheastachán athbhreithnithe.

Leis na struchtúir reatha formhaoirseachta idir an Roinn seo, an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, lena n-áirítear grúpa formhaoirseachta an bhuiséid sláinte, mar aon le struchtúir agus próisis nua, éascaíodh cinnteoireacht thráthúil le linn na paindéime agus cinntíodh gur coinníodh ardchaighdeáin rialachais ar siúl ag an am céanna. Cinntigh na struchtúir sin go ndearnadh an infheistíocht shuntasach seo a fhaomhadh, a mhonatóiriú agus a thuairisciú i gcomhréir le próisis cheadaithe chomhaontaithe agus le nósanna imeachta airgeadais comhaontaithe.

Thuairiscigh FSS don Roinn gach seachtain maidir leis an gcaiteachas measta neamhchaipitil agus caipitil a bhain le Covid-19 a tabhaíodh go dtí sin. Sna tuarascálacha sin, mionsonraíodh an caiteachas a tabhaíodh i ngach réimse chomh maith le meastachán ar na costais a bhaineann le tionchar indíreach na paindéime, amhail cailliúint ioncaim.

Bhí glanmheastachán forlíontach eile €514.5 milliún ag teastáil le haghaidh riachtanais mhaoinithe bhreise a tháinig chun cinn i ndáil le trealamh cosanta pearsanta, tástáil agus rianú teagmhálaithe a chur ar fáil.

Mar gheall ar shrianta Covid-19, ní raibh roinnt deontas do ghníomhaireachtaí faoi fho-cheannteidil B.2 (Ciste Sláintiúil na hÉireann) agus H (Sláintecare) faoi réir seiceálacha comhlíonta in 2020 mar a fhoráiltear dóibh i gcomhaontuithe leibhéal seirbhíse.

Ar mhaithe leis an gcomhairle sláinte poiblí a chomhlíonadh, d'oibrigh foireann na Roinne ón mbaile ó mhí an Mhárta 2020. Ionas gur féidir a chinntiú go leantar ar aghaidh le hobair riachtanach na Roinne, d'oibrigh foireann na Roinne ón mbaile trí nasc slán chuig gréasán príobháideach fíorúil. Leasaíodh rialuithe airgeadais chun na himthosca athraithe ina raibh an Roinn ag feidhmiú le linn 2020 a léiriú.

Leasaíodh rialuithe airgeadais na Roinne chun gurbh fhéidir údarú, ceadú agus próiseáil idirbhearta a chur i gcrích go cianda seachas trí leas a bhaint as cruachóipeanna de dhoiciméid. Rinneadh rialuithe maidir le soláthraithe nua agus calaois a chosc a neartú freisin i rith na bliana. Bunaíodh ionad costas sonrach chun monatóireacht a dhéanamh ar chaiteachas a bhain le Covid-19 a tabhaíodh laistigh den Roinn agus chun tuairisc a thabhairt ar an gcaiteachas sin.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor tarraingíodh aird ar aon laigí sa rialú inmheánach airgeadais in 2020 a éilíonn go nochtfar iad sa chuntas leithreasa seo.

Robert Watt
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Sláinte

21 Meán Fómhair 2021

An tArd Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 38 Sláinte

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 38 Sláinte don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2020 faoi alt 3 d’Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 38 Sláinte don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2020
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d’ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa.* Níl baint ná páirt agam leis an Roinn Sláinte agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm maidir le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

22 Meán Fómhair 2021

Vóta 38 Sláinte

Cuntas Leithreasa 2020

Seirbhís			2020		2019
			Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Riarachán					
A.1	Tuarastail, pá agus liúntais		36,250	36,117	31,493
A.2	Taisteal agus cothú		275	194	567
A.3	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha		2,204	2,649	1,826
A.4	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide		230	158	229
A.5	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF		2,573	1,850	1,810
A.6	Costais áitribh oifige		972	624	1094
A.7	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe		1,000	456	910
Deontais					
B.1	Deontais do chomhlachtaí taighde agus deontais taighde eile		42,150	40,756	38,927
B.2	Ciste Éire Shláintiúil		6,000	6,609	6,186
B.3	Tionscnamh Drugaí		7,487	6,729	5,955
Seirbhísí eile					
C	Costais i ndáil leis an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte agus comhlachtaí idirnáisiúnta eile		2,700	1,968	2,353
D	Fiosrúcháin reachtúla agus neamhreachtúla agus táillí agus socraíochtaí dlí ilghnéitheacha		13,200	9,363	29,722
E.1	Comhlachtaí forbartha, comhairliúcháin, maoirseachta, rialála agus comhairleacha				
	Bunaidh	80,481			
	Forlíontach	14,320			
			94,801	91,862	64,618
E.2	An Bord um Chur chun Cinn Sábháilteachta Bia		5,691	5,341	5,386
E.3	An Ciste Náisiúnta um Cheannach Cóireála		100,022	80,000	75,000
E.4	INTERREG Éire / Tuaisceart Éireann		3,200	3,013	2,148

Seirbhís				2020	2019
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Seirbhísí eile (ar lean)					
F.1	Íocaíochtaí i leith míchumais de bharr Tailidimíde		495	380	439
F.2	Íocaíochtaí i leith daoine a maíonn go ndearna vacsaíniú dochar dóibh		1	—	—
F.3	Íocaíochtaí le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 10 d'Achtanna um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C 1997 agus 2002		22,000	9,245	16,023
F.4	Íocaíochtaí le ciste cúitimh a bunaíodh faoi Alt 11 de na hAchtanna um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C 1997 agus 2002		3,000	1,229	1,721
G	Faisnéis, comhdhálacha agus foilseacháin a scaipeadh maidir le sláinte agus seirbhísí cúram sláinte		2,600	2,611	1,773
H	Sláintecare		45,500	21,540	11,013
Riarachán corparáideach					
I	Glanchostais phinsin		562,500	517,520	536,452
Seirbhísí sláinte agus cúraim shóisialaigh FSS					
J.1	FSS (forbairtí seirbhísí san áireamh)				
	Bunaidh	11,715,617			
	Forlíontach	7,116			
			11,722,733	11,697,124	11,271,467
J.2	FSS – Gníomhartha Covid-19				
	Bunaidh	1,666,688			
	Forlíontach	496,383			
			2,163,071	2,351,156	—
Seirbhísí eile FSS					
K.1	Gníomhaireachtaí sláinte agus eagraíochtaí comhchosúla (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)		7,513	1,879	1,879
K.2	Íocaíochtaí leis an gCuntas Speisialta - An tAcht Sláinte (Scéim Aisíoca), 2006		1,700	150	501

Seirbhís				2020	2019
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
K.3	Íocaíochtaí le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 4 den Acht um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C (Leasú), 2006 - Scéim Árachais		1,500	1,686	620
K.4	Íocaíocht leis an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát		400,000	377,452	390,000
K.5	Míbhuntáiste eacnamaíoch agus sóisialta (maoiniú cuntas díomhaoin)		2,700	997	2,450
Clár cúraim					
L.1	Seirbhísí aisíocaíochta cúraim phríomhúil		3,218,400	3,238,400	3,150,774
L.2	Seirbhísí aisíocaíochta cúraim phríomhúil - Gníomhartha Covid-19				
	Bunaidh	110,350			
	Forlíontach	29,681			
			140,031	140,031	—
L.3	Cúram cónaithe fadtéarmach		1,062,396	998,146	989,881
Seirbhísí caipitil					
M.1	Deontais maidir le tógáil, trealmhú (TFC san áireamh)		14,527	12,466	10,924
M.2	Áiseanna sláinte a thógáil, a threalmhú agus a fheistiú				
	Soláthar meastacháin	744,000			
	Géilleadh Iarchurtha	30,000			
			774,000	607,726	593,423
M.3	Seirbhísí faisnéise agus seirbhísí gaolmhara do ghníomhaireachtaí sláinte		222,000	221,996	211,690
M.4	Gníomhaíochtaí caipitil Covid-19 (lena n-áirítear TFC)		220,000	320,566	—

Ollchaiteachas					
	Bunaidh	20,327,922			
	Géilleadh Iarchurtha	30,000			
	Forlíontach	547,500			
			20,905,422	**20,809,989**	**17,459,254**
	Lúide				
N	**Leithreasaí-i-gcabhair**				
	Bunaidh	430,222			
	Forlíontach	33,000			
			463,222	**487,723**	**463,858**
Glanchaiteachas					
	Bunaidh	19,897,700			
	Géilleadh Iarchurtha	30,000			
	Forlíontach	514,500			
			20,442,200	**20,322,266**	**16,995,396**

Farasbarr

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a caitheadh le géilleadh don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais, 2004, féadfar na leithreasaí neamhchaite go léir nó cuid díobh do sheirbhísí soláthair chaipitiúil a thabhairt anonn lena gcaitheamh an bhliain dár gcionn. Tugadh €68.174 milliún de leithdháiltí neamhchaite i leith eilimintí caipitil d'fho-mhírcheann M.2 ar aghaidh go 2021.

	2020	2019
	€	**€**
Farasbarr	119,933,743	34,918,785
Géilleadh iarchurtha	(68,174,000)	(30,000,000)
Farasbarr le géilleadh	**51,759,743**	**4,918,785**

Robert Watt
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Sláinte

31 Márta 2021

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2020

		2020	2019
	€000	€000	€000
Caiteachas ar riarachán na Roinne		42,048	37,929
Caiteachas ar sheirbhísí agus ar chláir		20,767,941	17,421,325
Ollchaiteachas		**20,809,989**	**17,459,254**
Lúide			
Leithreasaí-i-gcabhair		**487,723**	**463,858**
Glanchaiteachas		**20,322,266**	**16,995,396**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin - airgead tirim	(73)		
Dímheas	22		
Caillteanas ar dhiúscairtí	5	(46)	87
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Méaduithe ar fhabhruithe deiridh	(1,020)		
Méadaithe ar stoc	(2)	(1,022)	713
Caiteachas díreach		**20,321,198**	**16,996,196**
Caiteachas a iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		19,288	19,492
Glanchostas an chláir		**20,340,486**	**17,015,688**

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá an glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas i ndáil le Vóta 38 a iompraíodh in áit eile. Is meastacháin iad na figiúirí thíos bunaithe ar fhigiúirí sealadacha toraidh arna gcur ar fáil ag rannóg na seirbhísí lárnacha sa Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

		2020	2019
		€000	€000
Vóta 9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	50	38
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	10,800	10,112
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	8,031	9,030
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	62	52
Vóta 43	Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais	83	—
An Príomh-Chiste – pinsin na n-airí		262	260
		19,288	**19,492**

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 20

	Nóta	2020	2019
		€000	€000
Sócmhainní caipitil	2.1	79	824
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	51,654	24,979
Stoic	2.3	18	16
Iarmhéideanna dochair eile	2.4	14,675	1,450
Réamhíocaíochtaí		2,036	313
Ioncam fabhraithe		102	205
Iomlán na sócmhainní reatha		**68,485**	**26,963**
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe		1,915	1,315
Iarmhéideanna sochair eile	2.5	2,644	975
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.6	63,685	25,454
Iomlán na ndliteanas reatha		**68,244**	**27,744**
Glansócmhainní reatha/(glandliteanais reatha)		241	(781)
Glansócmhainní		**320**	**43**
Arna léiriú ag:			
An cuntas maoinithe Stáit	2.7	**320**	**43**

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige	Troscán agus feistis	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2020	824	450	1,274
Breiseanna	73	—	73
Diúscairtí	(35)	—	(35)
Coigeartuithe [a]	(749)	(450)	(1,199)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2020	113	—	113
Dímheas carntha			
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2020	360	90	450
Dímheas don bhliain	22	—	22
Dímheas ar dhiúscairtí	(30)	—	(30)
Coigeartuithe [a]	(318)	(90)	(408)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2020	34	—	34
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2020	**79**	**—**	**79**
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2019	464	360	824

Nóta [a] Baineann na coigeartuithe seo le míreanna aonair a bhfuil luachanna faoi bhun €10,000 orthu a bhaint den chlár sócmhainní de réir chiorclán 21 de 2020: *Méadú ar an Tairseach Luacha le haghaidh Sócmhainní a Chuimsiú sa Chlár Sócmhainní.*

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Iarmhéideanna an Phámháistir Ginearálta agus airgead tirim	51,579	24,434
Iarmhéideanna cuntas bainc eile	75	545
	51,654	**24,979**

2.3 Stoic

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Stáiseanóireacht	12	11
Tomhaltáin TF	6	5
	18	**16**

2.4 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Tuarastail in-fhorchúitithe	—	39
Caiteachas taistil in-fhorchúitithe	—	12
Caiteachas in-fhorchúitithe ar an scéim pas taistil	41	187
An Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C [a]	13,561	1,206
Cáin bhreisluacha	—	1
Míreanna dochair eile ar fionraí	1,073	5
	14,675	**1,450**

Nóta [a] Feidhmíonn an Roinn Sláinte mar ghníomhaire íocaíochta don Bhinse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C agus tá sí freagrach as dámhachtainí binse agus dámhachtainí cúitimh a íoc agus as costais riaracháin agus dlí an Bhinse a íoc. Forchúitítear an caiteachas ón gCuntas Speisialta agus ón gCiste Cúitimh de bhun na dtuairisceán caiteachais arna ndeimhniú ag Oifigeach Cuntasaíochta na Roinne Sláinte. Iarrtar ceadú ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chun na cistí sin a fhorchúiteamh ón Roinn Airgeadais.

Léiríonn an t-iarmhéid ar an gcuntas fionraí ag deireadh na bliana na costais a ghlan an Roinn Sláinte i leith an Bhinse agus nár forchúitíodh maoiniú ón gCiste Cuntas Speisialta agus Cúitimh ina leith go fóill.

2.5 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	560	—
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	334	—
Muirear sóisialach uilíoch//tobhach ioncaim	114	—
Cáin mhaoine áitiúil	2	—
Cáin bhreisluacha	54	—
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	100	73
	1,164	73
Cuntas speisialta RISF [a]	50	429
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	239	—
Míreanna sochair eile ar fionraí	1,191	473
	2,644	**975**

Nóta [a] Fuarthas ranníocaíocht €429,000 i mí na Nollag 2019 de réir Alt 43 den Acht um Chiste Reachtúil Institiúidí Cónaithe 2012. Íocadh le FSS í i mí na Samhna 2020 i ndáil leis na costais a bhaineann leis an ospidéal péidiatraice náisiúnta nua. Fuarthas ranníocaíocht bhreise €500,000 i mí Dheireadh Fómhair 2020. Níl na ranníocaíochtaí seo le húsáid ach amháin chun críocha a bhaineann le hospidéal péidiatraice náisiúnta nua a fhorbairt. Cuireadh an ranníocaíocht i gcuntas coinneála speisialta.

2.6 Glanmhaoiniú ón Státchiste

ag an 31 Nollaig	**2020**	**2019**
	€000	**€000**
Farasbarr le géilleadh	51,760	4,919
Géilleadh iarchurtha	68,174	30,000
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(56,249)	(9,465)
Glanmhaoiniú ón Státchiste	**63,685**	**25,454**
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	51,654	24,979
Iarmhéideanna dochair: fionraí	14,675	1,450
	66,329	26,429
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(1,164)	(73)
Iarmhéideanna sochair: fionraí	(1,480)	(902)
	(2,644)	(975)
	63,685	**25,454**

2.7 An cuntas maoinithe Stáit

	Nóta		**2020**	**2019**
		€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			43	843
Íocaíochtaí amach ón Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	20,442,200		
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(68,174)		
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(51,760)		
Glanvóta			20,322,266	16,995,396
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1		19,288	19,492
Caiteachas neamhairgid - coigeartú sócmhainní caipitil			(791)	—
Glanchostas an chláir	1		(20,340,486)	(17,015,688)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			**320**	**43**

2.8 Ceangaltais

a) Ceangaltais dhomhanda

ag an 31 Nollaig	**2020**	**2019**
	€000	**€000**
Earraí agus seirbhísí a sholáthar	2,007	2,520
Cláir deontas neamhchaipitil	30,486	30,530
Cláir deontas caipitil	25,721	32,909
Iomlán na gceangaltas is infhorfheidhmithe le dlí	**58,214**	**65,959**

b) Cláir deontas neamhchaipitil	**2020**	**2019**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	30,530	8,912
Deontais a íocadh sa bhliain	(27,691)	(8,820)
Ceangaltais nua deontais	28,526	30,530
Deontais a cuireadh ar ceal	(879)	(92)
Iarmhéid deiridh	**30,486**	**30,530**

c) Cláir deontas caipitil	**2020**	**2019**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	32,909	28,619
Deontais a íocadh sa bhliain	(9,574)	(8,566)
Gealltanais nua deontais	2,409	18,995
Deontais a cuireadh ar ceal	(23)	(6,139)
Iarmhéid deiridh	**25,721**	**32,909**

2.9 Dliteanais theagmhasacha

Tá baint ag an Roinn le roinnt éileamh a bhaineann le himeachtaí dlí a d'fhéadfadh dliteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta.

2.10 Féichiúnaí ioncaim FSS

ag an 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Dliteanas tosaigh ag an 1 Eanáir [a]	(53,990)	(54,861)
Cinneadh	(19,451,541)	(16,471,023)
Deontais a eisíodh	19,451,541	16,471,894
Farasbarr 2019 a cuireadh i bhfeidhm	53,990	—
Dliteanas deiridh ag an 31 Nollaig	—	**(53,990)**

Nóta [a] Coigeartaíodh an figiúr comparáideach chun féichiúnaí ioncaim FSS a léiriú.

Tháinig iarmhéid €54.8 milliún chun cinn ar dtús ag deireadh 2015 nuair a d’iarr FSS ar chuideachtaí árachais a gcuid íocaíochtaí airgid a luathú chun sreabhadh airgid a fheabhsú agus chun an t-am idir an tseirbhís a sholáthar agus an íocaíocht a fháil a laghdú. Mar thoradh ar na híocaíochtaí sin, bhí sealúchais airgid bhreise ag FSS ag deireadh 2015 agus theastaigh uaidh maoiniú níos ísle ón Státchiste sa bhliain ná mar a bheadh i gcás an leibhéil chaiteachais cheadaithe chéanna. Tá seachaint an iomarca maoinithe ón Státchiste a sholáthar ar aon dul leis na *Nósanna Imeachta Airgeadais Poiblí*.

Ba é an figiúr €54.8 milliún an difríocht idir leibhéal an chaiteachais, mar a cheadaigh an tAire, agus leibhéal an mhaoinithe vótáilte a fuair FSS in 2015. In 2020, d’fhaomh an tAire Sláinte €53.99 milliún de bharrachas FSS sa bhliain 2019 a úsáid chun freastal ar an dliteanas sin.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Tugtar míniú thíos maidir le gach fo-mhírcheann caiteachais ina raibh an toradh breis is €100,000 níos mó nó níos lú ná an tsuim agus breis is 5% amach ón tsuim a soláthraíodh (25% i gcás fo-mhírcheann riaracháin áirithe). Íocadh an róchaiteachas ar roinnt fo-mhírcheann trí aistriú coigilteas ar fho-mhírchinn eile.

Caiteachas riaracháin

A.5 Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF

Soláthar meastacháin €2.573 milliún; toradh €1.85 milliún

Tharla an gannchaiteachas €723,000 ar chaiteachas ar threalamh oifige agus seirbhísí TF mar thoradh ar roinnt costas ceadúnas nár tháinig chun cinn go 2021 (€296,000) agus bhain an chuid eile den ghannchaiteachas le moilleanna ó thaobh tionscadal áirithe a chur i bhfeidhm toisc go raibh gá ann le hacmhainní a leithdháileadh de dheasca Covid-19.

A.6 Costais áitribh oifige

Soláthar meastacháin €972,000; toradh €624,000

Tháinig an gannchaiteachas €348,000 ar chostais áitribh oifige as costais chóiríochta a bheith ní ba lú ná mar a bhíothas ag súil leis toisc go raibh baill foirne ag obair ón mbaile ar feadh na coda is mó de 2020.

A.7 Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe

Soláthar meastacháin €1 milliún; toradh €456,000

Tharla an gannchaiteachas €544,000 ar sheirbhísí comhairleoireachta mar gheall ar mhoilleanna ó thaobh tionscadail a cheadú le haghaidh maoinithe toisc go raibh gá ann le hacmhainní a leithdháileadh de dheasca Covid-19.

Deontais do ghníomhaireachtaí

B.2 Ciste Éire Shláintiúil

Soláthar meastacháin €6 milliún; toradh €6.609 milliún

Tharla an róchaiteachas €609,000 mar thoradh ar mhéadú i gcostais chumarsáide chun tacú le feachtas um shláinte phoiblí maidir le maireachtáil taobh le Covid-19 agus mar thoradh ar mhaoiniú €250,000 ó chuntais dhíomhaoine a ath-leithdháileadh ar an gCiste Éire Shláintiúil.

B.3 Tionscnamh drugaí

Soláthar meastacháin €7.487 milliún; toradh €6.729 milliún

Tharla an gannchaiteachas €758,000 toisc nach rabhthas in ann roinnt tionscnamh beartaithe taighde a chur ar aghaidh de dheasca shrianta Covid-19.

C Costais i ndáil leis an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte agus comhlachtaí idirnáisiúnta eile

Soláthar meastacháin €2.7 milliún; toradh €1.968 milliún

Tharla an gannchaiteachas €732,000 go príomha toisc nár íocadh ballraíocht aon ghníomhaireachta amháin do 2020 go dtí mí Feabhra 2021 (€612,000).

D Fiosrúcháin reachtúla agus neamhreachtúla agus táillí agus socraíochtaí dlí ilghnéitheacha

Soláthar meastacháin €13.2 milliún; toradh €9.363 milliún

Tharla gannchaiteachas €3.837 milliún go príomha toisc gur cuireadh moill ar éisteachtaí cúirte de dheasca Covid-19.

E.1 Comhlachtaí forbartha, comhairliúcháin, maoirseachta, rialála agus comhairleacha

Soláthar meastacháin €80.481 milliún; toradh €91.862 milliún

Bhí an caiteachas sa réimse seo €11.381 milliún ní b’airde ná mar a bhíothas súil leis toisc gur thug an Roinn ranníocaíocht €14 mhilliún chun tacú le snáithe vacsaíne den Ionstraim um Thacaíocht don Eoraip arna bunú ag an gCoimisiún Eorpach. D’úsáid an Coimisiún an ranníocaíocht sin, agus ranníocaíochtaí ballstát eile, chun dul isteach i gcomhaontuithe breise réamhcheannaigh le déantúsóirí vacsaíne, ionas go bhféadfaí punann leathan d’iarrthóirí vacsaíne a fháil. Leis sin, uasmhéadaíodh na deiseanna d’Éirinn rochtain a fháil ar vacsaín éifeachtach laistigh den achar ama is giorra is féidir.

E.2 An Bord um Chur chun Cinn Sábháilteachta Bia

Soláthar meastacháin €5.691 milliún; toradh €5.341 milliún

Tá an maoiniú don Bhord um Chur chun Cinn Sábháilteachta Bia faoi réir maoiniú comhoiriúnaithe cuí a bheith á sholáthar ag Roinn Sláinte Thuaisceart Éireann (RSTE). Níorbh fhéidir le RSTE an chuid dheireanach den mhaoiniú comhoiriúnaithe sin a dhearbhú roimh dheireadh na bliana agus. mar sin, coinníodh maoiniú dar luach €350,000 siar.

E.3 An Ciste Náisiúnta um Cheannach Cóireála

Soláthar meastacháin €100.022 milliún; toradh €80 milliún

Tháinig an t-easnamh €20.022 milliún i gcaiteachas mar thoradh ar cinneadh sláinte poiblí deireadh a chur leis an gcúram neamhriachtanach ar fad, geall leis, in ospidéil ar feadh tréimhse ama de dheasca Covid-19.

E.4 INTERREG Éire/Tuaisceart Éireann

Soláthar meastacháin €3.2 milliún; toradh €3.013 milliún

Maidir leis na híocaíochtaí faoin bhfo-mhírcheann seo, iarrann Comhlacht na gClár Speisialta AE iad bunaithe ar íocaíochtaí iarbhír a dhéantar le tionscadail faoin scéim seo. Bhí an caiteachas €187,000 ní b’ísle ná mar a measadh de bharr uainiú na n-iarrataí ar mhaoiniú tionscadail.

F.1 Íocaíochtaí i leith míchumais de bharr tailidimíde

Soláthar meastacháin €495,000; toradh €380,000

Tharla an gannchaiteachas ar an bhfo-mhírcheann seo toisc nár tugadh an próiseas idirghabhála i gcrích agus nár tabhaíodh an caiteachas measta €115,000 le linn na bliana.

F.3 Íocaíochtaí le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 10 de na hAchtanna um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C, 1997 agus 2002

Soláthar meastacháin €22 milliún; toradh €9.245 milliún

Tharla an t-easnamh caiteachais €12.755 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin mar gheall ar mhoilleanna ar shuíonna an Bhinse in 2020 de dheasca Covid-19 agus mar gheall go raibh líon agus luach na ndámhachtainí níos ísle mar a bhíothas ag súil leis.

F.4 Íocaíochtaí le ciste cúitimh a bunaíodh faoi Alt 11 de na hAchtanna um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C 1997 agus 2002

Soláthar meastacháin €3 milliún; toradh €1.229 milliún

Foráiltear le halt 11 den Acht go n-íocfar suimeanna in ionad le héilitheoirí a ghlac le dámhachtain ón mBinse nó le tairiscint socraíochta. Mar atá leagtha amach in F.3, bhí moilleanna ann ó thaobh shuíonna an Bhinse de dheasca Covid-19 agus bhí líon agus luach na ndámhachtainí ag an mbinse níos lú ná mar a bhí leagtha amach sa bhuiséad. Mar thoradh air sin, bhí íocaíochtaí ón gciste cúitimh €1.771 milliún níos ísle ná mar a bhí buiséadaithe.

H Sláintecare

Soláthar meastacháin €45.5 milliún; toradh €21.54 milliún

Tharla an t-easnamh €23.96 milliún i gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin go príomha toisc gur maoiníodh Ciste Athdhearaidh Cúraim Sláintecare (€12 milliún) agus an Plean um Chúram Pobail Feabhsaithe (€10 milliún) go díreach trí FSS. Aistríodh cistí €22 milliún go fo-mhírcheann J.1 le haghaidh na míreanna sin.

Riarachán corparáideach

I Glanchostais phinsin

Soláthar meastacháin €562.5 milliún; toradh €517.52 milliún

Tharla an t-easnamh caiteachais seo toisc go ndeachaigh líon ní ba lú daoine amach ar scor in 2020 ná mar a bhíothas ag súil leis. Aistríodh cistí €15 milliún den ghannchaiteachas sin go J.2.

Seirbhísí sláinte agus cúraim shóisialaigh FSS

J.2 FSS Gníomhartha Covid-19

Soláthar meastacháin €1,666.688 milliún; toradh €2,351.156 milliún

Tharla an méadú €684.468 milliún i gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin go príomha toisc gur bhain costas €516 milliún ní b'airde ná mar a bhí pleanáilte le trealamh cosanta pearsanta a sholáthar agus gur bhain costas €156 milliún ní b'airde ná an meastachán bunaidh le trealamh Covid-19 nár threalamh cosanta pearsanta é a sholáthar. D'fhaomh an Rialtas ceaduithe maidir leis an gcaiteachas sin agus fuarthas iad ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Rinneadh €496.383 milliún den easnamh sin a chúiteamh trí mheastachán forlíontach. Aistríodh cistí €169.017 milliún chuig an bhfo-mhírcheann seo ó fho-mhírchinn eile FSS agus aistríodh cistí €19.068 milliún ó fho-mhírchinn nach fo-mhírchinn FSS iad.

Seirbhísí eile FSS

K.1 Gníomhaireachtaí sláinte agus eagraíochtaí comhchosúla (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)

Soláthar meastacháin €7.513 milliún; toradh €1.879 milliún

Tharla an t-easnamh caiteachais €5.634 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin toisc nár íocadh na deontais go dtí gur comhlíonadh coinníollacha an deontais. Tarlaíonn moilleanna de dheasca ceanglais faisnéise atá fós amuigh.

K.2 Íocaíochtaí leis an gCuntas Speisialta - An tAcht Sláinte (Scéim Aisíoca), 2006

Soláthar meastacháin €1.7 milliún; toradh €150,000

Tharla an t-easnamh caiteachais €1.55 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin mar gheall ar chineál na n-íocaíochtaí faoin bhfo-mhírcheann seo sa chaoi go bhféadfadh uainiú na n-iarratas ar mhaoiniú a bheith dothuartha, go háirithe má tá ceisteanna le réiteach sa phróiseas fíoraithe, agus, dá bhrí sin, féadfar uainiú na n-íocaíochtaí a athrú. Mar gheall ar chineál reachtúil na Scéime, caithfidh an Stát na dliteanais a eascraíonn faoin Scéim a chomhlíonadh agus dá bhrí sin, tá sé tábhachtach a chinntiú go bhfanfaidh maoiniú don Scéim san fho-mhírcheann ábhartha chun dliteanais deiridh a chomhlíonadh.

K.3 Íocaíochtaí le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 4 den Acht um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C (Leasú), 2006 - Scéim Árachais

Soláthar meastacháin €1.5 milliún; toradh €1.686 milliún

Tharla an méadú €186,000 ar chaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin toisc gur próiseas garbhreithiúnach é seo bunaithe ar éilimh a taisceadh agus tá éagsúlacht mhór ann i gcineál na n-éileamh agus na n-íocaíochtaí a dhéantar in aon bhliain ar leith. Freastalaíodh ar an róchaiteachas trí aistrithe ó fho-mhírchinn eile FSS.

K.4 Íocaíocht leis an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Soláthar meastacháin €400 milliún; toradh €377.452 milliún

Tharla an gannchaiteachas €22.548 milliún toisc gur tharla líon ní ba lú suíonna cúirte in 2020 ná mar a bhíothas ag súil leis de bharr na mbeart sláinte poiblí a tugadh isteach le linn na bliana. Aistríodh cistí €10 milliún den ghannchaiteachas sin go fo-mhírcheann J.2.

K.5 Míbhuntáiste eacnamaíoch agus sóisialta (maoiniú cuntas díomhaoin)

Soláthar meastacháin €2.7 milliún; toradh €997,000

Bhí an caiteachas sa réimse seo €1.703 milliún ní ba lú ná an meastachán a tugadh i dtús báire mar cuireadh tionscadail siar nuair a leithdháileadh acmhainní mar thoradh ar Covid-19.

Clár cúraim

L.2 Seirbhísí aisíocaíochta cúraim phríomhúil – Gníomhartha Covid-19

Soláthar meastacháin €110.35 milliún; toradh €140.031 milliún

Tharla an méadú €29.681 milliún ar chaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin mar gheall ar chinneadh ón Rialtas an scéim DG (Dochtúir Ginearálta) Covid-19 a fhadú. Freastalaíodh ar an róchaiteachas trí mheastachán forlíontach.

L.3 Cúram cónaithe fadtéarmach

Soláthar meastacháin €1,062.396 milliún; toradh €998.146 milliún

Bhí an caiteachas sa réimse seo €64.25 milliún ní ba lú ná an meastachán a tugadh i dtús báire toisc gur tháinig laghdú ar an éileamh a bhí ar scéimeanna áirithe mar thoradh ar shrianta Covid-19. Aistríodh cistí an ghannchaiteachais seo go fo-mhírcheann J.2.

Seirbhísí caipitil

M.1 Deontais maidir le tógáil, trealmhú (TFC san áireamh)

Soláthar meastacháin €14.527 milliún; toradh €12.466 milliún

Tharla an t-easnamh caiteachais €2.061 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin den chuid is mó mar gheall gur cuireadh líon beag tionscadal caipitil TFC do ghníomhaireachtaí atá maoinithe go díreach siar go 2020.

M.2 Áiseanna sláinte agus áiseanna ardoideachais a thógáil, a threalmhú agus a fheistiú

Soláthar meastacháin €744 milliún; toradh €607.726 milliún

B'ionann an t-easnamh i gcaiteachas in 2020 agus €136.274 milliún i gcoibhneas leis an meastachán agus tharla sé den chuid is mó ós rud é go raibh na costais a bhaineann le caiteachas caipitil ar Ospidéal nua na Leanaí níos lú ná mar a bhíothas ag súil leis in 2020 (€147 milliún). Tharla sé sin toisc gur cuireadh moill ar oibreacha de dheasca shrianta Covid-19.
Aistríodh cistí €101 milliún chuig M.4 chun ceanglais chaipitil Covid-19 a chomhlíonadh agus cheadaigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe go gcuirfí €68.174 milliún siar go 2021 i ndáil le costas thionscadal Ospidéal na Leanaí.

M.4 Gníomhartha caipitil Covid-19, lena n-áirítear TFC

Soláthar meastacháin €220 milliún; toradh €320.566 milliún

Tharla an méadú €100.566 milliún ar chaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin mar gheall ar oibreacha caipitil forleathana riachtanacha Covid-19 a bheith ar siúl ar fud na tíre. Cheadaigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an caiteachas sin.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

				2020		2019
		Measta		Réadaithe		Réadaithe
		€000	€000	€000		€000
1	Costas na seirbhísí sláinte a chuirtear ar fáil faoi rialacháin an Chomhphobail Eorpaigh a aisghabháil					
	Bunaidh	250,000				
	Forlíontach	20,000				
			270,000	270,000		270,000
2	Fáltais ó dhleachtanna máil áirithe ar tháirgí tobac		167,605	167,605		167,605
3	Costais áirithe na Scéime Seirbhísí Oftalmacha a fhorchúiteamh ón gCiste Árachais Shóisialaigh		2,000	5,807		5,530
4	Costais áirithe na Scéime Seirbhísí Cóireála Fiaclóireachta a fhorchúiteamh ón gCiste Árachais Shóisialaigh		3,800	3,126		3,122
5	Fáltais ilghnéitheacha					
	Bunaidh	51				
	Forlíontach	3,500	3,551	24,615		1,015
6	Cuntais dhíomhaoine		2,700	11,247		2,700
7	Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí		3,915	3,510		3,886
8	Fáltais maidir le Cláir Speisialta AE.		150	1,813		—
9	Fáltais maidir le Ciste Sóisialta na hEorpa (CSTE) agus Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE)					
	Bunaidh	1				
	Forlíontach	9,500	9,501	—		—
10	Fáltas caipitil ón Roinn Oideachais agus Scileanna		—	—		10,000
	Iomlán		**463,222**	**487,723**		**463,858**

Difríochtaí suntasacha

Leagtar amach leis sa mhír seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i bhfáltais (+/-5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €57.501 milliún níos mó ná an meastachán bunaidh. Tá na difríochtaí mínithe thíos:

1 Costas na seirbhísí sláinte a chuirtear ar fáil faoi rialacháin an Chomhphobail Eorpaigh a aisghabháil

Measta €250 milliún; réadaithe €270 milliún

Bhí an tsuim a aisghabhadh faoi rialacháin an Chomhphobail Eorpaigh €20 milliún níos mó ná mar a bhíothas ag súil leis. Déantar an tsuim a fhaightear a chaibidliú i rith na bliana agus níltear cinnte cén tsuim a gheofar sula ndéanfar na caibidlí i rith na bliana.

3 Costais áirithe na Scéime Seirbhísí Oftalmacha a fhorchúiteamh ón gCiste Árachais Shóisialaigh

Measta €2 milliún; réadaithe €5.807 milliún

Tharla an méadú €3.807 milliún toisc go mbíonn sé deacair éilimh faoin scéim seirbhísí oftalmacha a thuar. Bíonn moill ama ann ar fhaisnéis a fháil ón Roinn Coimirce Sóisialaí ar leibhéal na n-éileamh a thagann chun cinn.

4 Costais áirithe na Scéime Seirbhísí Cóireála Fiaclóireachta a fhorchúiteamh ón gCiste Árachais Shóisialaigh

Measta €3.8 milliún; réadaithe €3.126 milliún

Tharla an laghdú €674,000 toisc go mbíonn sé deacair éilimh faoin scéim seirbhísí fiaclóireachta a thuar. Bíonn moill ama ann ar fhaisnéis a fháil ón Roinn Coimirce Sóisialaí ar leibhéal na n-éileamh a thagann chun cinn.

5 Fáltais ilghnéitheacha

Measta €51,000; réadaithe €24.615 milliún

Tharla an méadú €24.564 milliún go príomha mar gheall ar fháltas €23.279 milliún ó Chiste Dlúthpháirtíochta AE i mí na Nollag 2020. Mar chuid de na fáltais ilghnéitheacha freisin, bhí aistrithe cistí nár úsáideadh ó chuntas fionraí Mhaoiniú an Aontais Eorpaigh, fáltais i ndáil le táillí ceadúnais faoin Acht um Mí-Úsáid Drugaí agus Táillí um Shaoráil Faisnéise.

6 Cuntais dhíomhaoine

Measta €2.7 milliún; réadaithe €11.247 milliún

De dhroim cinneadh ón Rialtas, mhaoinigh an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail, an Roinn Sláinte agus an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige Ciste Cobhsaíochta Covid-19 le haghaidh Fiontair Phobail agus Dheonacha, agus Fiontair Charthanúla agus Fiontair Shóisialta. Fuarthas €10 milliún ó Chiste na gCuntas Díomhaoin maidir leis an scéim sin. Rinne Pobal an scéim a riar thar ceann na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail. Íocadh caiteachas a bhaineann leis an scéim ó fho-mhírcheann E.1.

7 Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí

Measta €3.915 milliún; réadaithe €3.51 milliún

Fuarthas €405,000 ní ba lú ná an meastachán ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais de bharr laghdú ar ranníocaíochtaí a fuarthas ó ghníomhaireachtaí atá faoi choimirce na Roinne.

8 Fáltais maidir le Cláir Speisialta AE

Measta €150,000; réadaithe €1.813 milliún

Bhí na fáltais a fuarthas i leith Chláir Speisialta AE €1.663 milliún ní ba mhó ná mar a bhíothas ag súil leis mar thoradh ar chineál chlár INTERREG, rud a chiallaíonn go mbíonn sé deacair uainiú na bhfáltas sin a thuar.

9 Fáltais maidir le Ciste Sóisialta na hEorpa (CSTE) agus Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE)

Measta €1,000; réadaithe €nialas

Le linn an phróisis mheastachán athbhreithnithe i mí an Mheithimh 2020, d'oibrigh an Roinn leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chun rochtain a fháil ar chistí ó Chláir Mhaoiniúcháin Struchtúraigh AE chun cabhrú le freastal ar na costais a tabhaíodh de bharr Covid-19. Soláthraíodh an maoiniú sin go díreach don Státchiste, seachas don Roinn, ina dhiaidh sin.

4.2 Fáltais bhreise atá iníoctha leis an Státchiste

	2020	2019
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	—
Suim a bailíodh	48	50
Suim a aistríodh chuig an Státchiste	(48)	(50)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	**—**	**—**

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon Foirne

Coibhéisí lánaimseartha	**2020**	**2019**
Líon foirne ag deireadh na bliana		
Roinn	596	521
Fostaithe díreacha Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	81,192	76,905
Fostaithe deonacha (Alt 38) seirbhísí géarmhíochaine agus seirbhísí nach seirbhísí géarmhíochaine iad	44,982	42,912
Gníomhaireachtaí eile [a]	1,787	1,753
Líon foirne ag deireadh na bliana	**128,557**	**122,091**

Nóta [a] Cuimsíonn 'gníomhaireachtaí eile' gach gníomhaireacht a oibríonn faoi choimirce na Roinne, lena n-áirítear iad siúd nach bhfaigheann maoiniú díreach ón Státchiste.

5.2 Pá

Luach saothair fhoireann na Roinne

	2020	**2019**
	€000	**€000**
Pá	34,346	30,045
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	257	205
Liúntais eile	11	10
Ragobair	255	115
ÁSPC an Fhostóra	2,624	2,137
Pá iomlán [a]	**37,493**	**32,512**

Nóta [a] An figiúr pá iomlán mar atá i bhfo-mhírchinn A.1 agus H.

Luach saothair Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

	2020	**2019**
	€000	**€000**
Pá	4,074,480	3,803,874
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	488,601	449,759
Riaráistí	44,240	39,430
Ragobair	210,830	187,752
ÁSPC Fostóirí	471,299	429,071
Aoisliúntas	766,704	747,476
Pá iomlán fhostaithe díreacha Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	6,056,154	5,657,362
Costais foirne gníomhaireachta	390,098	349,447
Pá iomlán [a]	**6,446,252**	**6,006,809**

Nóta [a] Ní chuimsíonn na costais phá thuas fostaithe san earnáil dheonach.

Luach saothair gníomhaireachtaí eile [a]

	2020 €000	2019 €000
Pá	60,047	55,919
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	150	114
Liúntais eile	123	103
Ragobair	12	20
ÁSPC an Fhostóra	6,173	5,604
Pá iomlán	**66,505**	**61,760**

Nóta [a] Cuimsíonn gníomhaireachtaí eile gníomhaireachtaí a oibríonn faoi choimirce na Roinne agus a fhaigheann maoiniú díreach ón Státchiste, seachas Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte.

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2020 €	2019 €
Foireann na Roinne				
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	23	12	22,029	27,368
Liúntais eile	8	—	1,878	1,855
Ragobair	76	9	23,399	19,541
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	4	4	20,918	23,847
Foireann gníomhaireachtaí eile [a]				
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	41	6	28,625	9,296
Liúntais eile	39	1	11,436	6,351
Ragobair	13	—	2,906	3,389
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	2	—	3,445	—

Nóta [a] Cuimsíonn gníomhaireachtaí eile gníomhaireachtaí a oibríonn faoi choimirce na Roinne agus a fhaigheann maoiniú díreach ón Státchiste, seachas Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte.

5.4 Socruithe eile luach saothair

Rinneadh státseirbhíseach amháin a fuair pinsean státseirbhíse agus nár fhóin sa Roinn seo roimhe seo, a athfhostú ar bhonn táille in 2019 agus íocadh €35,000 leis in 2020 mar thráthchuid dheireanach. Bhí an íocaíocht a rinneadh i gcomhréir le prionsabail an Achta um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012.

Iar-státseirbhíseach amháin a d'fhóin sa Roinn seo cheana féin, athfhostaíodh é ar bhonn tuarastail in 2020.

Áirítear sa chuntas seo caiteachas €123,716 maidir le triúir oifigeach a d'fhóin lasmuigh den Roinn i rith 2020 nó ar feadh tréimhse le linn 2020 agus a raibh a dtuarastail á n-íoc ag an Roinn.

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	**Líon faighteoirí**	**2020**	**2019** [a]
		€	**€**
Ró-íocaíochtaí	25	54,712	82,112
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	9	16,025	27,188

Nóta [a] Rinneadh na figiúirí seo do 2019 a leasú ó Chuntas Leithreasa 2019 chun na figiúirí athbhreithnithe a fuair an Roinn ón Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte a léiriú.

5.6 Scaoilíocaíochtaí/íocaíochtaí iomarcaíochta

Le linn 2020, íocadh íocaíochtaí iomarcaíochta arbh fhiú €67,904 san iomlán iad agus scaoilíocaíochtaí arbh fhiú €184,618 san iomlán iad le naonúr ball foirne ar foirceannadh a bhfostaíocht.

Nóta 6 Míreanna ilghnéitheacha

6.1 Coistí, coimisiúin agus fiosrúcháin speisialta

Coimisiún cuspóra shocraithe	Bliain an cheapacháin	Caiteachas carnach go deireadh 2020	Caiteachas in 2020	Caiteachas in 2019
		€000	€000	€000
Coimisiún Imscrúdúcháin (Nithe áirithe i dtaobh seirbhís míchumais san Oirdheisceart agus nithe gaolmhara)	2017	5,050	1,376	1,583
Binse CervicalCheck	2020	1,847	1,847	—
Fiosrúchán Scóipe ar Chlár Scagthástála CervicalCheck	2018	2,181	190	958
		9,078	**3,413**	**2,541**

Foráladh le hAlt 3 den Acht um Choimisiúin Imscrúdúcháin, 2004, do choimisiún a bhunú chun imscrúdú a dhéanamh ar na nithe a shonraítear in Airteagal 3(a) den Acht agus d'aon tuarascálacha a dhéanamh a cheanglaítear faoin Acht sin i ndáil lena imscrúdú. I mí an Mhárta 2017, rinneadh cinneadh coimisiún imscrúdúcháin a bhunú maidir le nithe áirithe i dtaobh seirbhís míchumais san Oirdheisceart agus nithe gaolmhara. Gearrtar caiteachas an Choimisiúin ar Fho-mhírcheann D – fiosrúcháin reachtúla agus neamhreachtúla agus táillí agus speansais dlí ilghnéitheacha.

Bhunaigh an tAire Sláinte an Binse um CervicalCheck an 27 Deireadh Fómhair 2020. Bunaíodh an Binse faoi Alt 4 den Acht fán mBinse um CervicalCheck, 2019, a chuireann tuarascáil an Bhreithimh Onóraigh Charles Meenan i bhfeidhm maidir le *Córas Malartach chun Déileáil le hÉilimh a Éiríonn as CervicalCheck*. Cheap an tAire na comhaltaí ainmnithe chuig an mBinse le héifeacht ón 1 Nollaig 2020, rud a d'éascaigh an Binse tús a chur lena chuid oibre. Gearrtar caiteachas an Bhinse ar Fho-mhírcheann D freisin.

Íocadh an íocaíocht dheireanach maidir leis an bhfiosrúchán scóipe ar Chlár Scagthástála CervicalCheck in 2020.

6.2 Costais chúitimh agus dlí

	2020					2019
	Líon na gcásanna	Costais dlí a d'íoc an Roinn	Costais dlí a dámhadh	Cúiteamh a dámhadh	Iomlán	Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh ó dhaoine den phobal						
Dámhachtainí agus socrúcháin éilimh	13	1,816	2,341	575	4,732	23,763
Iomlán	**13**	**1,816**	**2,341**	**575**	**4,732**	**23,763**

6.3 Ciste Infheistíochta Obstatraice Speisialta

In 2008, bhunaigh an tAire Sláinte Scéim Slánaíochta Obstatraice Speisialta. Faoin scéim, d'aontaigh an tAire Ospidéal Bon Secours (Corcaigh) agus Ospidéal Mount Carmel a shlánú i leith éilimh obstatraice shonraithe. Bunaíodh ciste le ranníocaíochtaí ón dá ospidéal, ón gCumann Cosanta Leighis agus ón Roinn Sláinte. Íocann an Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát éilimh de réir mar a thagann siad chun cinn. Thug an tAire Sláinte údarú don Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát airgead a tharraingt anuas ón gciste chun costas na n-éileamh a chlúdach.

Ag an 31 Nollaig 2020, b'ionann an t-iarmhéid ar an gciste agus €4.950 milliún (2019: €4.951 milliún). Is í Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta a bhainistíonn an ciste agus léirítear an t-ioncam agus an caiteachas gaolmhar i ráitis airgeadais bhliantúla na Gníomhaireachta um Éilimh ar an Stát.

6.4 Maoiniú ón gCrannchur Náisiúnta

		2020	2020	2019
		Meatachán	**Toradh**	**Toradh**
Fo-mhírcheann		**€000**	**€000**	**€000**
K.1	Gníomhaireachtaí sláinte agus eagraíochtaí comhchosúla (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	7,513	1,879	1,879
		7,513	**1,879**	**1,879**

6.5 Maoiniú AE

Cómhaoiníonn an tAontas Eorpach caiteachas faoi fho-mhírcheann E.4.

6.6 Íocaíochtaí úis déanacha agus íocaíochtaí cúitimh

	2020	2019
	€000	**€000**
Iomlán na n-íocaíochtaí úis a íocadh	**6**	**3**

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí atá faoi choimirce na Roinne Sláinte

Liostaítear sa tábla seo a leanas na comhlachtaí agus na cistí atá faoi choimirce na Roinne agus ar ina leith atá oibleagáid ar an Roinn ráitis airgeadais a chur i láthair. Léirítear ann, amhail dáta sínithe an chuntais, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta dheireanacha agus an dáta ar ar cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Comhlacht/Ciste roinne	Tréimhse chuntasaíochta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchta	Dáta a fuair an Aire/Roinn í	Dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í [a]
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	2019	14 Bealtaine 2020	27 Bealtaine 2020	19 Meitheamh 2020
Ospidéal Beaumont	2019	11 Feabhra 2021	17 Feabhra 2021	25 Márta 2021
Sláinte Leanaí Éireann	2019	20 Samhain 2020	26 Samhain 2020	12 Eanáir 2021
Ospidéal Déidliachta Bhaile Átha Cliath	2019	24 Nollaig 2020	13 Eanáir 2021	22 Eanáir 2021
Ospidéal Pháirc Bhaile na Lobhar	2018	16 Nollaig 2019	6 Eanáir 2020	28 Eanáir 2020
Ospidéal San Séamas	2019	24 Samhain 2020	9 Nollaig 2020	10 Nollaig 2020
Bord Forbartha an Ospidéil Péidiatraice Náisiúnta	2019	17 Meitheamh 2020	12 Lúnasa 2020	13 Lúnasa 2020
An Chomhairle Náisiúnta Haemaifilia	2019	30 Meitheamh 2020	30 Lúnasa 2020	27 Deireadh Fómhair 2020
Bord um Chur chun Cinn na Sábháilteachta Bia	2019	21 Nollaig 2020	12 Feabhra 2021	3 Márta 2021
Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann	2019	25 Lúnasa 2020	11 Meán Fómhair 2020	23 Meán Fómhair 2020
An tÚdarás um Fhaisnéis agus Cáilíocht Sláinte	2019	24 Aibreán 2020	13 Bealtaine 2020	26 Bealtaine 2020
An Bord Taighde Sláinte	2019	29 Deireadh Fómhair 2020	27 Samhain 2020	8 Nollaig 2020
An Chomhairle um Ghairmithe Sláinte agus Cúraim Shóisialaigh (CORU)	2019	15 Nollaig 2020	18 Nollaig 2020	21 Nollaig 2020
Seirbhís Fuilaistriúcháin na hÉireann	2019	30 Meitheamh 2020	20 Iúil 2020	22 Iúil 2020
An tÚdarás Rialála Táirgí Sláinte	2019	25 Meitheamh 2020	29 Meitheamh 2020	12 Lúnasa 2020
An Coimisiún Meabhair-Shláinte	2019	30 Meitheamh 2020	3 Iúil 2020	7 Iúil 2020
An Bord um an gClárlann Náisiúnta Ailse	2019	7 Deireadh Fómhair 2020	23 Deireadh Fómhair 2020	7 Nollaig 2020
An Chomhairle um Chúram Práinne Réamh-Ospidéil	2019	29 Eanáir 2021	4 Feabhra 2021	31 Márta 2021
An tÚdarás Árachais Sláinte	2019	5 Meitheamh 2020	23 Iúil 2020	12 Lúnasa 2020

Comhlacht/Ciste roinne	Tréimhse chuntasaíochta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchta	Dáta a fuair an Aire/Roinn í	Dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í [a]
An Ciste um Chothromú Fiontar	2019	5 Meitheamh 2020	23 Iúil 2020	12 Lúnasa 2020
An Bord Altranais agus Cnáimhseachais	2019	21 Nollaig 2020	2 Feabhra 2021	23 Márta 2021
Comhairle na nDochtúirí Leighis	2019	17 Meitheamh 2020	9 Meán Fómhair 2020	23 Meán Fómhair 2020
Cumann Cógaiseoirí na hÉireann [b]	2019	26 Márta 2020	1 Meán Fómhair 2020	30 Meán Fómhair 2020
An Chomhairle Fiaclóireachta [b]	2018	8 Márta 2019	28 Márta 2019	16 Aibreán 2019
An Ciste Náisiúnta um Cheannach Cóireála	2019	22 Nollaig 2020	22 Eanáir 2021	16 Márta 2021
Cuntais Chomhdhlúite Maoine Príobháidí Othar	2019	12 Nollaig 2020	11 Eanáir 2021	31 Márta 2021
An Scéim Aisíocaíochtaí Sláinte (Ciste Síntiús)	2019	22 Nollaig 2020	22 Nollaig 2020	31 Márta 2021
Cuntas Speisialta don Scéim Aisíocaíochtaí Sláinte	2019	22 Nollaig 2020	22 Nollaig 2020	31 Márta 2021
Heip. C – Scéim Árachais	2019	22 Nollaig 2020	23 Nollaig 2020	26 Feabhra 2021

Nótaí

[a] Leagtar na cuntais iniúchta faoi bhráid Theach an Oireachtais de réir na reachtaíochta faoinar bunaíodh iad.

[b] Ní dhéanann an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúchadh ar ráitis airgeadais na gcomhlachtaí Stáit seo.